

Onderwijs op maat aan dak- en thuisloze jongeren in Friesland

Het samenwerkingsverband Van de Straat heeft het initiatief genomen om in Friesland en Groningen een proefveld te starten voor onderwijs op maat aan dak- en thuisloze jongeren. Onderwijs op maat is een combinatie van 'je leven op orde brengen' en het halen van een startkwalificatie voor dak- en thuisloze jongeren. Het ministerie van OCW ondersteunt dit proefveld omdat zij ervaringen met deze doelgroep uit het werkveld wil ophalen en om beleidsontwikkeling in de praktijk te stimuleren.

Urgentie

(Dreigende) dakloosheid is een belangrijke indicator voor schooluitval. Dak- en thuisloze jongeren hebben immers wel wat anders aan hun hoofd dan hun diploma halen. Veel van deze jongeren hebben daardoor een achterstand in het onderwijs of krijgen, bijvoorbeeld door schulden, helemaal geen toegang tot het MBO-onderwijs.

De belangrijkste reden van schooluitval is dat dak- en thuisloze jongeren niet kunnen voldoen aan de eisen en programma's van het onderwijs. Daardoor vallen ze keer op keer uit en worden volledig losgekoppeld van het onderwijs.

Met deze aanpak willen we dit doorbreken door concreet met jongeren en scholen zelf in actie te komen en samen te werken aan onderwijs op maat. Daarvoor is het kunnen combineren van het halen van een diploma én 'je leven weer op orde brengen' noodzakelijk.

Friesland onderdeel van proefveld regio Noord

Het proefveld regio Noord vindt plaats in Friesland en Groningen en loopt van september 2015 tot juli 2019. Voor beide provincies zijn de uitgangspunten, aanpak en verwachte resultaten hetzelfde. De werkwijzen, inzichten en resultaten uit beide provincies worden beschreven en in de regio en landelijk verspreid. De kennis komt zo beschikbaar voor andere gemeenten.

Leeuwarden onderwijsstad: toekomstbestendig onderwijs

Mede-initiatiefnemers in de regio zijn de gemeente Leeuwarden, de drie MBO-instellingen, Zienn en Jeugdhulp Friesland in samenwerking met het landelijk samenwerkingsverband Van de Straat. De gemeente Leeuwarden wil voor de hulp aan jongeren in een kwetsbare positie een integrale en samenhangende (onderwijs)aanpak. Gemeente en onderwijsinstellingen staan samen voor het belang van goed en toekomstbestendig onderwijs in Friesland, voor alle niveaus en alle doelgroepen. Het proefveld voor dak- en thuisloze jongeren sluit bij deze ambitie aan. Deze doelgroep past niet goed binnen het klassieke reguliere MBO-onderwijs, waardoor de kansen op een zelfstandige positie in de samenleving nu vrijwel nihil zijn.

Doelgroep, werving en resultaat

De jongeren die meedoen aan het proefveld zijn (voormalig) dak- en thuisloze jongeren tussen de 18 tot 23 jaar (met uitloop naar 27 jaar) uit gemeenten in Friesland. De jongeren zijn gemotiveerd om naar school te gaan, maar kunnen door problemen op verschillende leefgebieden niet zelfstandig starten. Of zijn in het verleden om redenen afgehaakt, onvoldoende gekwalificeerd en hebben extra ondersteuning nodig.

Beoogde resultaten in 2019:

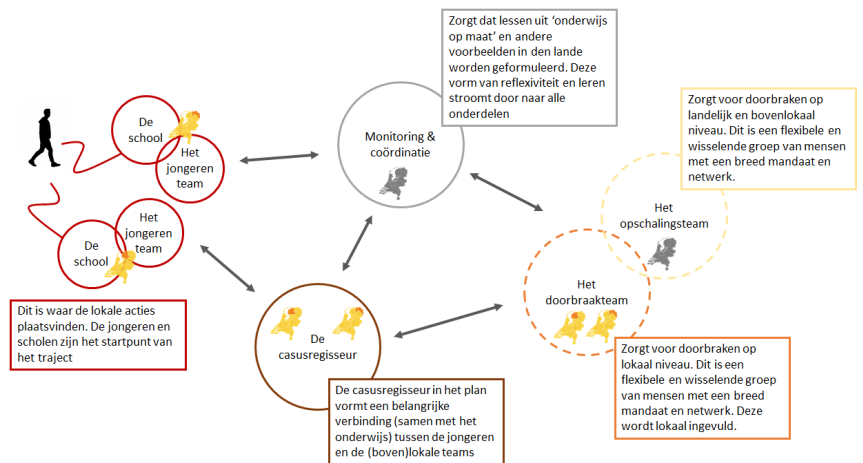
- structurele toegang tot het MBO-onderwijs is geregeld voor deze jongeren
- een traject op maat
- een startkwalificatie MBO 2 – 4 behaald of een vervolg daarop

Werving van de jongeren

In eerste instantie zal de werving binnen Zienn plaatsvinden, omdat zij de organisatie zijn voor de opvang van dak- en thuisloze jongeren. Indien dit onvoldoende is, zal de werving breder worden uitgezet bij de MBO scholen zelf, overige zorg-, en welzijnsorganisaties en de gemeenten.

Organisatie van onderwijs op maat

We organiseren het proefveld met een doorbraakteam, een lokale stuurgroep, een landelijk opschalingsteam, een jongerenteam en een casusregisseur. De casusregisseur is de spil in het proefveld. Deze regisseur zal voortdurend afstemmen met de jongeren, het onderwijs en de gemeente om de belemmeringen die jongeren ervaren op te lossen.

¹ Van de Straat is een samenwerkingsverband tussen Stichting Zwerfjongeren Nederland, Federatie Opvang en Kamers met Kansen. Het programma wordt (financieel) ondersteund door Skanfonds, VWS en OCW. Van de Straat werkt samen met Drift, Instituut Transitie management, Erasmus Universiteit.

Meer weten? Neem dan contact op met:

Marleen van der Kolk

Landelijk projectleider vanuit het samenwerkingsverband
Van de Straat en werkzaam bij Stichting Zwerfjongeren Nederland:
M 06 307 201 38
E m.kolk@zwerfjongeren.nl.

Meer info over Van de Straat: zwerfjongeren.nl

Hans Geleynse

Casusregisseur van het proefveld Friesland en schakel tussen de deelnemende jongeren en de betrokken organisaties.:
M 06 45 00 28 77
E hansgeleynse@gmail.com

